

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Verbetering afvalscheiding en inzameling in de hoogbouw

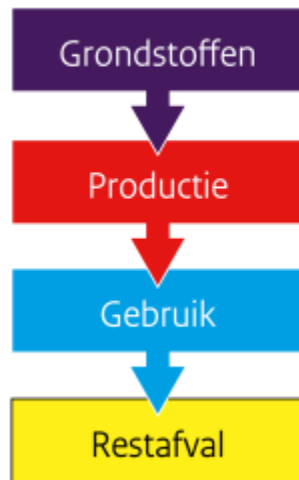
Den Bosch
9 november 2017
Gijs Langeveld

Landelijk beleid VANG: Van lineair naar circulair om grondstofkringloop te sluiten

Lineaire economie

Keteneconomie met recycling

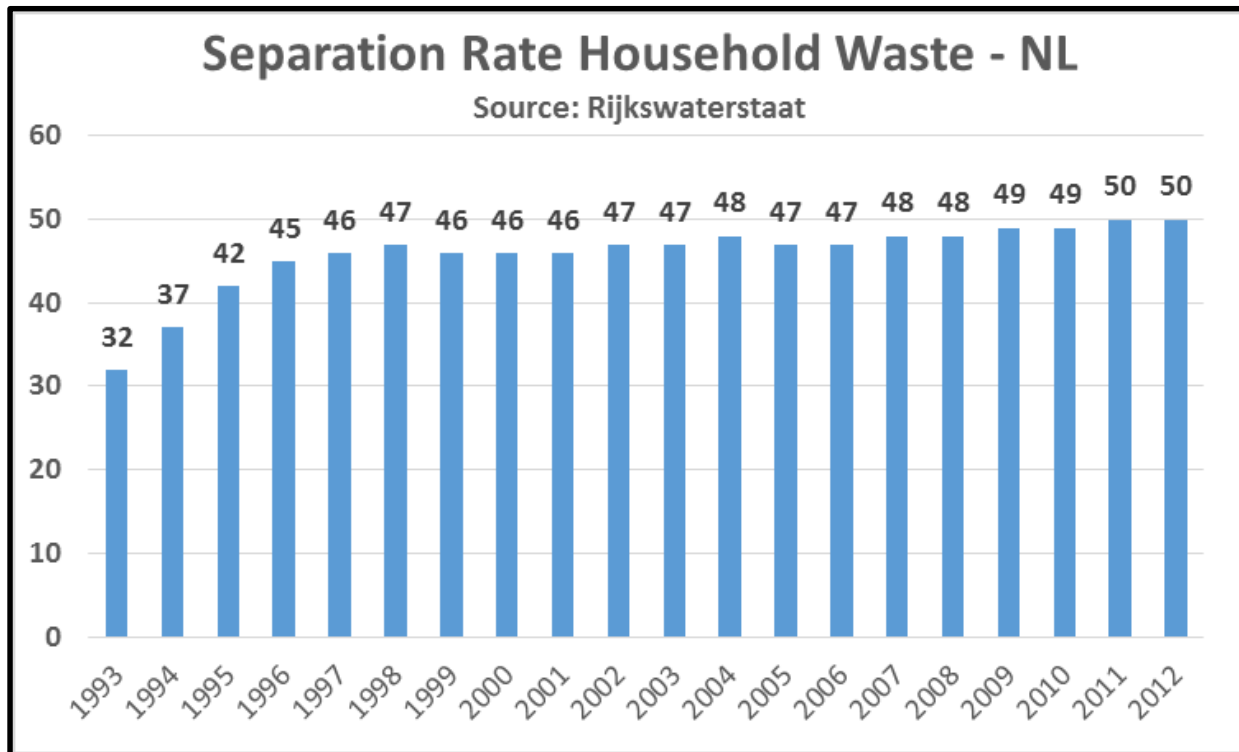

Circulaire economie

Doelstelling is om in Nederland van 50 naar 75% gescheiden afval in Nederland in 2020....

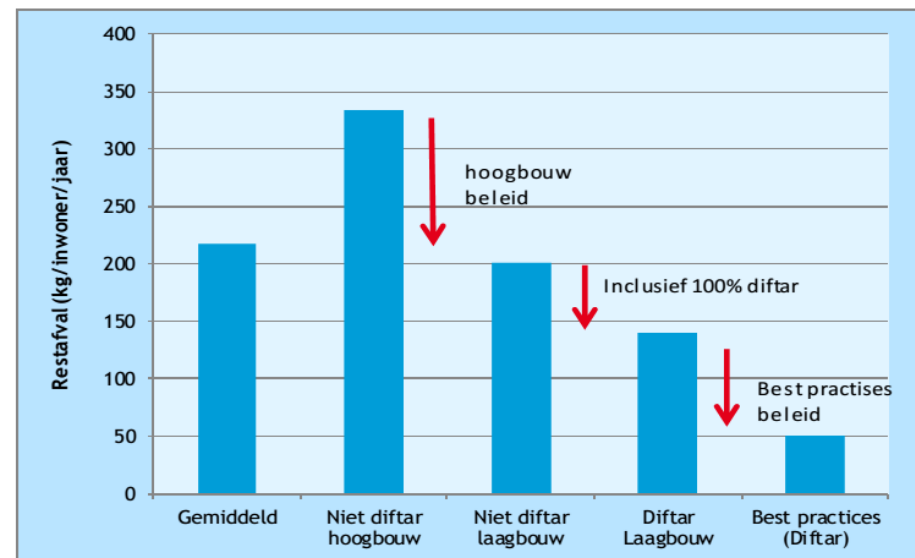

Focus op hoogbouw omdat daar enorme potentie is en geen inspirerende voorbeelden bekend zijn

- Als hoogbouw zelfde prestatie als laagbouw, stijgt het NL scheidingspercentage met 7%
- Bij laagbouw zijn best practices bekend: diftar, omgekeerd inzamelen, service op grondstoffen, gratis gft-inzameling, verlagen inzamelfrequentie rest

Hoeveelheden restafval per inwoner in gemeenten verschillende selectie van gemeenten

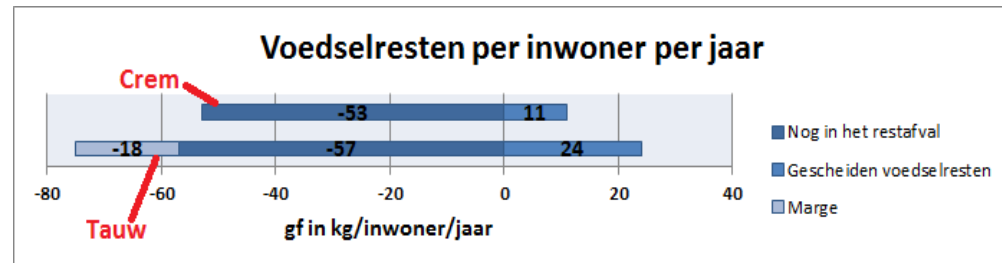

Hoogbouw is lastig vanwege ruimtegebrek, anonimiteit, minder onderlinge relaties

- Gebrek aan ruimte voor opslag van afval (zowel binnen als buiten)
- Anonieme collectieve voorzieningen die van niemand zijn
- Gebrek aan sociale cohesie en controle
- Samenstelling bevolking?

Gft, en dan vooral voedselresten, heeft de meeste potentie om het scheidingspercentage te verhogen (zowel laagbouw als hoogbouw)

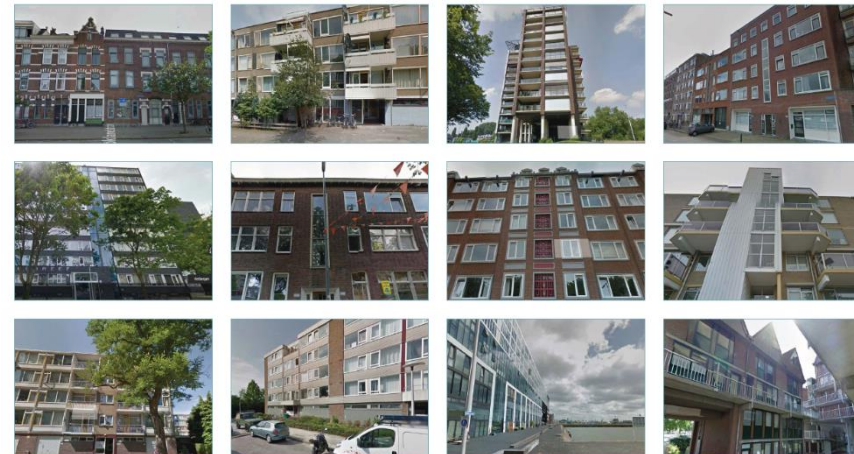

Doel van project is om effectieve interventies voor gemeenten te vinden die bronscheiding in hoogbouw verbeteren:

Resultaat:

- Gedragsbepalende factoren
- Effectieve opschaalbare interventies
- Beslisboom voor gemeenten: wanneer werkt wat?

Uitkomsten ook relevant voor andere stromen en laagbouw

Wie? Gezamenlijke inspanning van rijksoverheid, gemeenten, de markt en experts

Stuurgroep

 AVALEX	 Gemeente Almere	✗ Gemeente ✗ Amsterdam ✗
 Den Haag	 Gemeente Rotterdam	 Gemeente Utrecht
 HVC	 gemeente Schiedam	 Ministerie van Infrastructuur en Milieu
 KONINKLIJKE VERENIGING VOOR AFVAL- EN REINIGINGSMANAGEMENT	 Rijkswaterstaat Ministerie van Infrastructuur en Milieu	 Vereniging Afvalbedrijven Belangenbehartiger van de totale afvalketen
	 Vereniging van Nederlandse Gemeenten	

Denktank

Wetenschappelijke en praktische gedragsexperts

(TUE, UvT, HvU, RWS, IenM, Rotterdam, ECN, D&B)

Projectleiders

Driehoek: Quick respons team

Doorgronden, ontwerpen en experimenteren (DOE-MEE)

Doorgronden:

- Literatuurstudie
- Veldonderzoek

Ontwikkelen:

- Onderzoeksdesign
- Lijst 12 instrumenten

Experimenteren

- 8 pilots

Doorgronden: wat is er nodig volgens de wetenschap?

Triade Model (Poiesz): ***Mensen moeten de capaciteit hebben (kunnen), zijn moeten de motivatie hebben (willen) en in de juiste gelegenheid zijn***

FIGUUR 1.1: EEN VOORSTELLING VAN HET TRIADE-MODEL

Doorgronden: toepassen van 6 principes Cialdini

The 6 Principles of Persuasion by Robert Cialdini.

- 1) **Liking** – If people like you they're more likely to say yes
- 2) **Reciprocity**– People tend to return favors.
- 3) **Social Proof** – People will do things that they see others doing.
- 4) **Commitment and Consistency** – People want to be consistent. If they make a voluntary, public commitment, they'll follow through.
- 5) **Authority** – People defer to experts and to those in positions of authority.
- 6) **Scarcity**– People value things if they perceive them to be scarce.

Source image: <https://simerjeet.wordpress.com/2014/07/17/principles-of-persuasion/>

De 12 kansrijke instrumenten

Persoonlijke motivatie

- Doelen stellen en activatie
- Persoonlijke prestatiefeedback
- Attitude beïnvloeding
- Persoonlijke norm versterken & activatie
- Implementatie intenties

Sociale motivatie

- Sociale norm versterken & activatie
- Sociale vergelijkingsfeedback
- Social modeling

Extrinsieke motivatie

- Belonen/straffen, incl. niet-financieel en sociaal

Afvalscheiding gedrag

Facilitatie in woning

- Opslag in huis faciliteren

Facilitatie rond inzamelpunt

- Afstand tot inzamelpunt (fysiek/mentaal)
- Herkenbaarheid en beleving inzamelpunt

Dit gaan we doen

Een paar voorbeelden:

Persoonlijke feedback

Opslag in huis faciliteren

Afstand inzamelpunt

Implementatie intenties

**PLASTIC AFVAL
KUN JE BETER
SCHEIDEN
DAT WEEET TOCH
IEDEREEN?**

Sociale norm

Inzamelpunt pimpen

En de eerste resultaten zijn in Almere....

Resultaat

- Hoge participatie, goede kilogrammen
- ... (de eerste pilots lopen)

En de eerste resultaten in Amsterdam zijn....

Resultaat

- Goede participatie, kg kunnen beter
- ... (meer resultaten volgen)

Nieuws

Pilot op Java-eiland: 'We willen laten zien dat afval veel waarde heeft'

De gemeente onderzoekt hoe bewoners gestimuleerd kunnen worden hun groente- en fruitafval te scheiden van het overige huisvuil. Op Java-eiland zijn afgelopen week speciale GF-afvalbakjes uitgedeeld.

Een greep uit andere initiatieven Nederland

Haarlem

Tilburg

Breda

Wageningen

Ook steden internationaal aan de slag met hoogbouw

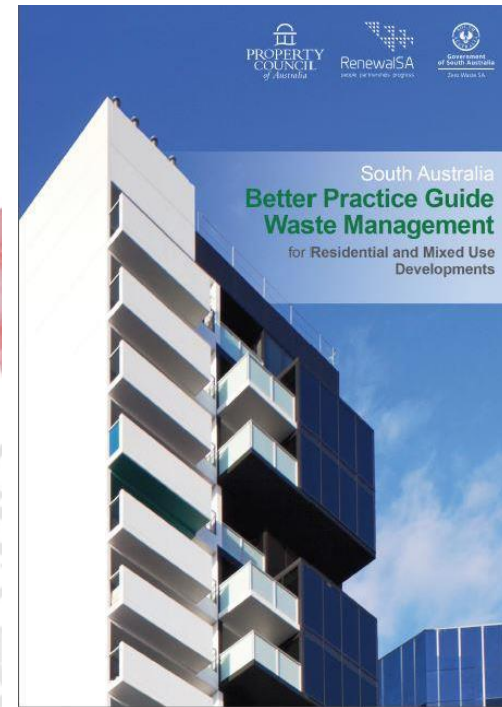
Milaan

Malmo

San Fransisco

Adelaide

Wat zou ik als gemeente kunnen doen om meer waarde te creëren in de keten?

Voedselresten

- Voorkom voedselverspilling
- Voorkom verkeerd weggooien voedselresten, aan de bron scheiden:
Zorg dat mensen het kunnen, willen en in de gelegenheid zijn

Experimenten en expertise

- Sneller kopiëren van best-practises (vb. diftar in stedelijk gebied)
- Geef ruimte aan serieuze experimenten en evaluaties
- Maak gebruik kennis van gedrag....

Meer info online beschikbaar

www.vang-hha.nl

- Kennisbibliotheek
- Nieuws

Gijs Langeveld

gijs.langeveld@rws.nl

gijs@projectgijs.nl

+31-6-41822645

